

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO–PROFILAKTYCZNY

Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Strzyżowicach

Rok szkolny 2025/2026

Program Wychowawczo–Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Stanisława Polakowskiego w Strzyżowicach ma na celu wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia i jest ukierunkowany na osiągnięcie pełnej dojrzałości fizycznej, psychicznej, duchowej, społecznej i aksjologicznej.

Program uwzględnia rozwój kompetencji kluczowych opisanych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, Kierunki polityki oświatowej państwa oraz wytyczne MEiN. Został opracowany na podstawie:

- wniosków z ewaluacji jego realizacji w roku ubiegłym,
- wyników nadzoru pedagogicznego za rok szkolny 2024/2025,
- diagnozy środowiska szkolnego,
- analizy czynników ryzyka i chroniących,
- rozpoznania problemów w sferze fizycznej, społecznej i emocjonalnej uczniów,
- ewaluacji wewnętrznej.

Program opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania wychowawcze oraz profilaktyczne podejmowane w szkole i jest realizowany przez całą społeczność szkolną we współpracy z rodzicami i instytucjami partnerskimi.

I. PODSTAWA PRAWNA

Program wychowawczo–profilaktyczny obejmuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, których podejmuje się szkoła. Podstawowe ukierunkowanie Programu zostało określone w ustawach oświatowych, rozporządzeniach oraz innych aktach prawnych, takich jak:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – art. 48 ust. 1.
2. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ dnia 20 listopada 1989 r., ratyfikowana przez Polskę dnia 7 czerwca 1991 r.
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 900 z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 356 z późn. zm.).

5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1449).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1798).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1604 z późn. zm.).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.
9. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 984 z późn. zm.).
10. Statut Szkoły Podstawowej im. Stanisława Polakowskiego w Strzyżowicach.
11. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026.
12. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 276 z późn. zm.).

II. WSTĘP

Rodzice lub prawni opiekunowie mają pierwszeństwo w wychowywaniu dziecka. To oni przede wszystkim formują jego charakter, przekazują doświadczenia oraz budują system wartości. Szkoła pełni funkcję wspierającą – nauczyciele wspierają rodziców w procesie wychowania i nauczania, stwarzając uczniom optymalne warunki do prawidłowego i wszechstronnego rozwoju intelektualnego, emocjonalnego, społecznego i aksjologicznego. Wychowawca pomaga dziecku w odkrywaniu siebie, drugiego człowieka i świata.

Program wychowawczy szkoły został oparty na wizji i misji placówki, opracowanych przez zespół nauczycieli po wcześniejszym zdiagnozowaniu potrzeb uczniów i oczekiwań rodziców. Dokument ten w sposób całościowy opisuje treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, które realizowane są przez wszystkich nauczycieli.

Diagnoza środowiska wychowawczego szkoły

Szkoła Podstawowa im. Stanisława Polakowskiego w Strzyżowicach jest szkołą wiejską, zlokalizowaną przy drodze wojewódzkiej nr 913 na trasie Będzin – Pyrzowice. Do szkoły uczęszczają uczniowie ze Strzyżowic, Góry Siewierskiej oraz nieliczna grupa dzieci z sąsiednich miejscowości spoza obwodu szkoły. Większość uczniów dojeżdża autobusem szkolnym.

Placówka ma charakter wielowyznaniowy – uczniowie uczestniczą w lekcjach religii rzymskokatolickiej, polskokatolickiej oraz w zajęciach etyki. Sytuacja materialna większości rodzin kształtuje się na średnim poziomie, choć niektórzy uczniowie objęci są opieką OPS. Rodzice w znacznej większości podejmują pracę zawodową, a wielu uczniów korzysta ze świetlicy szkolnej.

W szkole funkcjonuje stołówka, w której uczniowie mogą spożywać herbatę i dwudaniowe obiady. W pobliżu szkoły działa Biblioteka Publiczna, gdzie odbywają się zajęcia z przysposobienia czytelniczego. Placówka współpracuje również z instytucjami i ośrodkami kultury: Centrum Usług Społecznych w Strzyżowicach, Domem Kultury w Gródkowie, Teatrem Dzieci Zagłębia w Będzinie, Młodzieżowym Domem Kultury w Będzinie.

Uczniowie mają możliwość rozwijania swoich pasji i zainteresowań na zajęciach pozalekcyjnych. W szkole działa Szkolny Klub Wolontariatu „Pomocna Dłoń”.

Dla zapewnienia bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły i boiska zainstalowano monitoring wizyjny. Placówka aktywnie promuje zdrowy styl życia poprzez zajęcia sportowe w ramach SKS, organizację imprez turystycznych oraz udział w programach profilaktycznych. W zakresie profilaktyki zdrowia fizycznego szkoła uczestniczy w programach sanepidu, takich jak „Trzymaj formę” (promocja prawidłowego żywienia i aktywności fizycznej) oraz „Wirusoochrona” (profilaktyka chorób zakaźnych). Równolegle realizowane są programy wspierające zdrowie psychiczne i emocjonalne uczniów, m.in. „Szkoła Dobrego Słowa” (kultura języka i odpowiedzialność za słowo), mediacje rówieśnicze (rozwiązywanie konfliktów w duchu dialogu), program „Self-reg w szkole” (samoregulacja emocjonalna), a także akcje budujące dobrostan, takie jak „Tydzień Szczęścia”, program „Mądre głowy” i „Tydzień Uczniowskiej SuperMocy”.

Szkoła uczestniczy w programach ogólnopolskich i unijnych, wdraża innowacje pedagogiczne i programy własne. Proces kształcenia realizowany jest m.in. w oparciu o Plan Daltoński oraz innowacyjny program „Budząca się szkoła”, co pozwala odejść od tradycyjnego modelu nauczania i w większym stopniu uwzględnić indywidualne potrzeby uczniów. Istotnym elementem pracy dydaktycznej są również projekty interdyscyplinarne, które rozwijają umiejętność łączenia wiedzy z różnych dziedzin, uczą współpracy zespołowej i pozwalają na twórcze rozwiązywanie problemów.

Ważnym elementem pracy szkoły jest współpraca z rodzicami – poprzez zebrania, konsultacje indywidualne, a także spotkania trójstronne (wychowawca, rodzic, uczeń). Dzięki wspólnym oddziaływaniom wychowawczym możliwe jest osiągnięcie pozytywnych efektów wychowawczych.

Oczekiwania i potrzeby rodziców oraz uczniów zostały uwzględnione w programie profilaktyczno-wychowawczym szkoły na podstawie diagnozy środowiska, przeprowadzonej z wykorzystaniem

takich metod jak: obserwacja, ankiety, konsultacje indywidualne z uczniami, rodzicami i nauczycielami, analiza prac uczniów, analiza dokumentów oraz ewaluacja wewnętrzna.

Zakres obowiązków wychowawczych nauczycieli

Każdy nauczyciel, niezależnie od nauczanego przedmiotu, pełni funkcję wychowawczą i wspiera w tym zakresie rodziców oraz opiekunów prawnych. Obowiązkiem nauczyciela jest dążenie do zapewnienia uczniom warunków wszechstronnego rozwoju, obejmującego w szczególności:

1. **Rozwój fizyczny** – kształtowanie nawyków zdrowego stylu życia, promowanie aktywności fizycznej, prowadzenie edukacji zdrowotnej, realizowanie profilaktyki chorób i uzależnień, a także rozwijanie sprawności ruchowej i koordynacji, z uwzględnieniem potrzeb uczniów z niepełnosprawnościami.
2. **Rozwój psychiczny** – wspieranie harmonii psychicznej i równowagi wewnętrznej, budowanie poczucia bezpieczeństwa oraz postaw sprzyjających zdrowiu psychicznemu, również w kontekście skutków pandemii COVID-19 i sytuacji wojennej w Ukrainie.
3. **Rozwój emocjonalny** – kształtowanie umiejętności rozpoznawania, wyrażania i kontrolowania emocji, rozwijanie odporności na stres, wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz budowanie pozytywnego obrazu samego siebie.
4. **Rozwój społeczny** – wspieranie ucznia w poznawaniu i stosowaniu zasad życia w społeczności, pełnieniu ról społecznych, rozpoznawaniu i respektowaniu norm moralnych i społecznych, a także inspirowanie do podejmowania aktywności artystycznej, sportowej i społecznej zgodnie z jego potencjałem i zainteresowaniami.
5. **Postawa aksjologiczna** – wspieranie budowy osobistego systemu wartości, promowanie szacunku do zdrowia, życia i godności ludzkiej, kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych oraz wzmacnianie poczucia sensu istnienia.

Dyrekcja szkoły

Dyrektor odpowiada za koordynację, nadzór i organizację całości pracy wychowawczo–opiekuńczej. W ramach realizacji zadań:

- **Organizacja i nadzór pedagogiczny:** nadzoruje realizację programu wychowawczo–profilaktycznego i obowiązku szkolnego, kontroluje jakość pracy wychowawczej i opiekuńczej nauczycieli, organizuje szkolenia i umożliwia udział w doskonaleniu zawodowym.

- **Bezpieczeństwo i ochrona ucznia:** zapewnia przestrzeganie Konwencji o Prawach Dziecka i przepisów BHP, nadzoruje wdrażanie Standardów Ochrony Małoletnich, reaguje na zagrożenia i obecność osób nieuprawnionych.
- **Współpraca i profilaktyka społeczna:** współpracuje z Samorządem Uczniowskim i Radą Rodziców, inicjuje współpracę z instytucjami (Policja, PPP, OPS), kształtuje świadomość prawną uczniów i rodziców, wspiera organizację bezpiecznych i aktywnych form spędzania czasu.

Nauczyciele

- współpracują z wychowawcami, dyrekcją i instytucjami wspierającymi,
- wspierają uczniów uzdolnionych i ze specjalnymi potrzebami,
- promują zdrowy styl życia, system wartości i pozytywne formy aktywności,
- pomagają przezwycięzać trudności edukacyjne i wychowawcze,
- wychowują w duchu demokracji, patriotyzmu i szacunku do innych,
- rozwijają wolontariat i postawę otwartości społecznej,
- odpowiadają za bezpieczeństwo uczniów,
- stosują indywidualizację metod pracy,
- są sprawiedliwi, wymagający i wspierający,
- realizują zadania zgodnie ze Standardami Ochrony Małoletnich.

Nauczyciele – wychowawcy klas

- integrują zespół klasowy i angażują wszystkich uczniów,
- diagnozują sytuację ucznia i środowiska rodzinnego,
- wspierają rozwój społeczny, emocjonalny i zdrowotny uczniów,
- uczą tolerancji, empatii i pozytywnego myślenia,
- wzmacniają odpowiedzialność społeczną poprzez powierzanie ról i zadań,
- kształtują świadomość prawną uczniów i rodziców,
- wspierają rodziców w wychowaniu w oparciu o wartości uniwersalne,
- przygotowują uczniów do podejmowania decyzji w sytuacjach kryzysowych,
- czuwają nad przestrzeganiem Standardów Ochrony Małoletnich w klasie.

Rada Rodziców i rodzice

- współpracują z nauczycielami i organami szkoły,
- uczestniczą w procesie wychowawczym i decyzyjnym,
- dbają o wartościowy sposób spędzania czasu przez dzieci,
- wspierają szkołę w przezwyciężaniu trudności edukacyjnych i wychowawczych,

- utrzymują regularny kontakt z nauczycielami i wychowawcami,
- otrzymują rzetelną informację o postępach dziecka,
- uczestniczą w działaniach informacyjnych z zakresu prawa i profilaktyki.

Uczniowie

- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły i samorządu uczniowskiego,
- dbają o własną godność i szacunek wobec innych,
- systematycznie uczęszczają na zajęcia i aktywnie w nich uczestniczą,
- rozwijają swoje zainteresowania i pasje,
- przestrzegają zasad bezpieczeństwa i higieny,
- zwracają się o wsparcie do nauczycieli i specjalistów w sytuacjach trudnych,
- podejmują działania na rzecz zdrowia własnego i innych,
- przestrzegają Standardów Ochrony Małoletnich.

Ceremoniał i tradycje szkolne

Szkoła Podstawowa im. Stanisława Polakowskiego w Strzyżowicach posiada ceremoniał i tradycje szkolne, które są ważnym elementem wychowawczym kształtującym wizerunek placówki i identyfikującym ucznia ze szkołą.

Do stałych elementów ceremoniału szkoły, należą:

- Uroczystość rozpoczęcia roku szkolnego;
- Pasowanie na ucznia;
- Święto Edukacji Narodowej (14 października);
- Dzień Patrona Szkoły (22 października);
- Święto Niepodległości (11 listopada);
- Spotkanie przy choince (grudzień)
- Dzień Wiosny (21 marca)
- Rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maja;
- Zakończenie Roku Szkolnego i Pożegnanie Absolwentów.

Ponadto kalendarz uroczystości szkolnych uzupełniają imprezy o charakterze kulturalno – rozrywkowym:

- Dzień Chłopca
- Pasowanie na czytelnika
- Święto Dyni
- Andrzejki

- Dzień Górnika
- Dzień Wolontariatu
- Spotkanie przy choince
- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy
- Dzień Babci i Dziadka
- Dzień Kobiet/ urodziny Hellen
- Konkursy matematyczne
- Dzień Ziemi
- Dzień Matki
- Dzień Dziecka i Dzień Sportu
- Mam talentów
- Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka
- Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją

III. MISJA I WIZJA ZESPOŁU

Wizja szkoły

Nasza szkoła to placówka, która kształtuje swoich wychowanków w oparciu o szacunek do drugiego człowieka, poszanowanie uniwersalnego systemu wartości oraz dziedzictwa historycznego i kulturowego. Dążymy do tego, aby uczniowie, poprzez właściwe kierowanie własnym rozwojem, godnie uczestniczyli w kształtowaniu otaczającej rzeczywistości.

Uwzględniając potrzeby i możliwości uczniów, rozwijamy ich zainteresowania i uzdolnienia.

Współpracujemy z rodziną, środowiskiem lokalnym oraz instytucjami, które wspierają proces edukacyjny i wychowawczy.

Szkoła wspiera uczniów w rozwoju, tworząc bezpieczną i twórczą atmosferę nauki. Rozbudza chęć poznawania świata i uczy szacunku do wiedzy jako procesu trwającego przez całe życie.

Przygotowuje uczniów do przyszłego życia poprzez:

- kształtowanie postawy tolerancji i szacunku dla innych,
- rozwijanie pozytywnego stosunku do nauki i pracy,
- poznawanie zasad współżycia społecznego i odpowiedzialności obywatelskiej,
- zachęcanie do współpracy zespołowej,
- budowanie odpowiedzialności za środowisko naturalne,
- rozwijanie umiejętności przydatnych w przyszłym życiu zawodowym.

Dziecko jest wspólnym dobrem rodziców i szkoły. W szkole przyjaznej uczniowi chcemy kształtować człowieka odważnego, twórczego, ciekawego świata i tolerancyjnego.

Misja szkoły

Nasza szkoła:

- jest przyjazna uczniom i rodzicom,
- pomaga w pełnym rozwoju talentów i zainteresowań,
- oferuje autorskie programy nauczania oraz ciekawe zajęcia pozalekcyjne,
- zapewnia opiekę i wsparcie w pokonywaniu trudności, pomaga w zdobywaniu wiedzy o zdrowym stylu życia,
- wspiera budowanie odporności psychicznej oraz dbałość o relacje społeczne,
- wspomaga rodziców w wychowaniu dzieci,
- modeluje postawy otwartości poprzez zapewnianie równości szans, kształcenie tolerancji religijnej i wzajemnego szacunku,
- posiada wysoko wykwalifikowaną i twórczą kadrę pedagogiczną,
- zapewnia „dobry start” i bardzo dobrze przygotowuje do dalszego kształcenia.

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA

Absolwent ZSP:

- zna i stosuje zasady dobrego wychowania,
- szanuje innych ludzi, potrafi współpracować w zespole,
- jest aktywny, otwarty i ciekawy świata,
- rozumie i respektuje prawa innych,
- zna podstawy udzielania pierwszej pomocy,
- zna i stosuje zasady bezpiecznego korzystania z sieci,
- zna symbole narodowe i tradycje szkoły oraz okazuje im szacunek,
- potrafi rozpoznawać i kontrolować emocje oraz radzić sobie ze stresem,
- rozumie znaczenie zdrowego stylu życia i potrafi dokonywać świadomych wyborów prozdrowotnych,
- wie, jak i gdzie szukać pomocy w sytuacjach kryzysowych.

V. CELE OGÓLNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

1. Wspieranie rozwoju fizycznego, psychicznego, emocjonalnego, społecznego i aksjologicznego uczniów.
2. Kształtowanie postaw prospołecznych, obywatelskich i patriotycznych.
3. Wzmacnianie więzi ze szkołą, rodziną i środowiskiem lokalnym.

4. Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym i kryzysom emocjonalnym.
5. Promowanie zdrowia psychicznego i fizycznego oraz kształtowanie postaw prozdrowotnych.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- analizy programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2024/2025,
- wniosków i analiz (m.in. zespołów pomocy psychologiczno-pedagogicznej, przedmiotowych, wychowawczych),
- innych dokumentów i spostrzeżeń istotnych dla szkoły (uwagi, obserwacje, wnioski nauczycieli, uczniów i rodziców),
- diagnoz przeprowadzonych w roku szkolnym 2024/2025.

VI. OBSZARY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO–PROFILAKTYCZNYCH I ICH POWIĄZANIE ZE SFERAMI ROZWOJU

1. Bezpieczna i przyjazna szkoła i przedszkole

Powiązane sfery: społeczna, emocjonalna

- Budowanie klimatu szkoły (Plan Daltoński, „Budząca się szkoła”).
- Mediacje rówieśnicze, program „Porozumienie bez krzyku”, działalność Szkolnego Klubu Mediacji Rówieśniczych
- Procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem, działania profilaktyczne przeciw przemocy i cyberprzemocy.
- Dzień Bezpiecznego Internetu, współpraca z policją i fundacjami.
- Integracja klas i środowiska szkolnego: wycieczki, podchody, imprezy klasowe.

2. Wychowanie prozdrowotne

Powiązane sfery: fizyczna, emocjonalna

- Promowanie aktywności fizycznej: SKS, rajdy, pikniki rodzinne, Dzień Sportu.
- Edukacja zdrowotna: racjonalne odżywianie, profilaktyka chorób cywilizacyjnych i zakaźnych.
- Nauka pierwszej pomocy, próbne ewakuacje, telefony alarmowe.
- Profilaktyka uzależnień: warsztaty, spektakle, kampanie społeczne.
- Dobrostanowy kalendarz drobnych kroków, hasła motywacyjne, Tydzień Szczęścia.

3. Rozwijanie kompetencji społecznych i emocjonalnych

Powiązane sfery: społeczna, emocjonalna, intelektualna

- Warsztaty psychoedukacyjne: radzenie sobie ze stresem, emocjami.
- „Z self-reg za pan brat”, „Godzina dla młodych głów”, bajkoterapia, metody relaksacyjne.
- Tydzień Uczniowskiej SuperMocy – wzmacnianie poczucia własnej wartości.
- Rozwijanie kreatywności i umiejętności komunikacji w programie „Mądre głowy”.
- Wolontariat: Szkolny Klub Wolontariatu „Pomocna Dłoń”, akcje charytatywne.
- działania Szkolnego Klubu Mediacji Rówieśniczych jako stała praktyka uczenia się dialogu i empatii

4. Profilaktyka uzależnień i zagrożeń cyfrowych

Powiązane sfery: fizyczna, społeczna, emocjonalna

- Edukacja nt. szkodliwości substancji psychoaktywnych i nowych używek.
- Alternatywne formy spędzania wolnego czasu (sport, zajęcia pozalekcyjne).
- Kampanie profilaktyczne dotyczące cyberprzemocy i higieny cyfrowej.
- Ankiety diagnozujące zagrożenia w środowisku uczniowskim.
- Konsultacje i spotkania z ekspertami: policją, terapeutami, OPS.
- Pedagogizacja rodziców dot. profilaktyki uzależnień

5. Edukacja patriotyczna i obywatelska

Powiązane sfery: aksjologiczna, społeczna, intelektualna

- Obchody świąt i rocznic narodowych, apelów i uroczystości.
- Upamiętnienie postaci i wydarzeń historycznych, wycieczki edukacyjne, wizyty w muzeach.
- Nauka szacunku do symboli narodowych i państwowych.
- Rozwijanie poczucia solidarności z lokalną społecznością (projekty, akcje).
- Kampania „Słowa mają moc” – odpowiedzialność za język, kultura komunikacji.

6. Edukacja ekologiczna

Powiązane sfery: aksjologiczna, fizyczna, intelektualna

- Kształtowanie postaw proekologicznych, odpowiedzialności za środowisko.
- Pogadanki i zajęcia o ochronie środowiska w ramach przyrody, biologii, geografii, chemii, fizyki.
- Apele, konkursy i projekty ekologiczne.
- Udział uczniów w akcjach lokalnych i ogólnopolskich na rzecz ochrony środowiska.
- Współpraca z instytucjami zajmującymi się ekologią i gospodarką niskoemisyjną.

Zadania do realizacji w poszczególnych obszarach działań wychowawczych

Obszar	Cele szczegółowe	Zadania i sposób realizacji	Osoba odpowiedzialna
SFERA SPOŁECZNA Cel priorytetowy: Bezpieczna i przyjazna szkoła	Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych, mediacyjnych i społecznych	Zajęcia rozwijające kompetencje społeczne i komunikacyjne Mediacje rówieśnicze, Szkoła Dobrego Słowa – kampania „Słowa mają moc”, Szkoła bez krzyku, tutoring szkolny „To potrafię, w tym mogę pomóc” Szkolny Klub Mediacji Rówieśniczych – rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i dialogu	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny, Samorząd Uczniowski, Rada Dziecięca, rodzice, dyrekcja szkoły, instytucje partnerskie (OPS, GOK, CUS, Policja, fundacje)
	Profilaktyka i wsparcie psychiczne uczniów	Tworzenie bezpiecznej przestrzeni rozmów i budowanie odporności psychicznej, Self-reg w szkole, program „Mądre głowy”, Zmysłoczułe szkoły, Tydzień Szczęścia	
	Zapewnienie bezpieczeństwa i pozytywnego klimatu szkoły	Diagnozowanie potrzeb i nastrojów uczniów, Ankiety dotyczące klimatu szkoły, obserwacje, spotkania z uczniami	
	Wzmacnianie samorządności i odpowiedzialności uczniów	Angażowanie uczniów w życie szkoły, Rada Dziecięca, Samorząd Uczniowski, Tydzień Uczniowskiej SuperMocy	
	Budowanie pozytywnego klimatu społecznego	Integracja zespołów klasowych i szkolnych, Wycieczki, gry i zabawy integracyjne, imprezy klasowe i szkolne, tutoring koleżeński	
	Kształtowanie postaw prospołecznych	Zaangażowanie w wolontariat i działania pomocowe Szkolny Klub Wolontariatu „Pomocna dłoń”, akcje charytatywne,	

		działania lokalne	
STREFA INTELKTUALNA	Wspieranie indywidualnych stylów uczenia się	Indywidualizacja nauczania, zajęcia wyrównawcze, Szkolny tutoring „To potrafię, w tym mogę pomóc”, zajęcia wyrównawcze, coaching indywidualny	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, pedagog szkolny, psycholog szkolny, rodzice
Cel priorytetowy: Rozwijanie kompetencji poznawczych i twórczych	Rozwijanie zainteresowań i talentów	Organizacja kół zainteresowań i projektów Koło matematyczne, koło teatralne, koło przyrodnicze, projekty eTwinning, konkursy i olimpiady	
	Kształtowanie postawy uczenia się przez całe życie	Stosowanie nowoczesnych metod pracy Metoda projektu, lapbooki, odwrócona lekcja, innowacje autorskie, program „Budząca się szkoła”	
STREFA EMOCJONALNA	Rozpoznawanie i nazywanie emocji	Zajęcia psychoedukacyjne, bajkoterapia, Program „Mądre głowy” (kl. I–III), warsztaty profilaktyczne z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny, rodzice, instytucje partnerskie (OPS, CUS, fundacje)
Cel priorytetowy: Wspieranie rozwoju emocjonalnego	Regulacja emocji i radzenie sobie ze stresem	Nauka strategii samoregulacji i relaksacji Self-reg w szkole, Tydzień Szczęścia, Zmysłoczułe szkoły (strefy wyciszenia), relaksacja, joga	
	Budowanie poczucia własnej wartości	Wzmacnianie mocnych stron i sukcesów uczniów Zielony długopis, symbol „Jeszcze nie” (JN), Tydzień Uczniowskiej SuperMocy	
STREFA FIZYCZNA	Rozwijanie aktywności ruchowej	Organizacja zajęć sportowych i aktywnych przerw, SKS, zumba, joga, aktywne przerwy, rajdy turystyczne, Dzień Sportu	Nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy

Promowanie zdrowego stylu życia	Edukacja zdrowotna	Profilaktyka chorób i uzależnień, edukacja prozdrowotna Programy sanepidu: „Trzymaj formę”, „Wirusoochrona”, warsztaty o zdrowym żywieniu	klas, pedagog szkolny, psycholog szkolny, higienistka szkolna, ratownicy medyczni, instruktorzy sportowi, rodzice, instytucje partnerskie (sanepid, fundacje zdrowotne)
	Bezpieczeństwo i higiena	Nauka zasad bezpieczeństwa i pierwszej pomocy Szkolenia z pierwszej pomocy, próbne ewakuacje, ABC higieny cyfrowej	
STREFA AKSJOLOGICZNA Cel priorytetowy: Wychowanie w oparciu o wartości	Kształtowanie systemu wartości i postaw etycznych	Edukacja aksjologiczna, dyskusje, filmy, Szkoła Dobrego Słowa, Szkoła bez krzyku, Porozumienie bez krzyku	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny, katecheci, nauczyciele etyki, rodzice, instytucje partnerskie (fundacje, stowarzyszenia)
	Wychowanie obywatelskie i patriotyczne	Obchody świąt i rocznic narodowych, współpraca ze środowiskiem lokalnym Edukacja patriotyczna, eTwinning, wycieczki do instytucji kultury, doradztwo zawodowe, współpraca ze szkołami średnimi w Wojkowicach i Czeladzi	
	Rozwijanie postawy szacunku i tolerancji	Nauka dialogu, empatii i akceptacji Projekty szkolne i klasowe, warsztaty z tolerancji, hasła motywacyjne dla uczniów , Szkoła Dobrego Słowa – Kampania Społeczna „Słowa mają moc”	

VII. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

- **Dyrektor:** Koordynuje działania wychowawczo-profilaktyczne.
- **Wychowawcy:** Realizują działania w klasach i grupach przedszkolnych.
- **Pedagog/Psycholog:** Wsparcie indywidualne, diagnozy, konsultacje.
- **Nauczyciele:** Angażują się w działania wychowawcze i profilaktyczne.
- **Rodzice:** Współdziałają, uczestniczą w programach, podejmują działania pomocowe.
- **Uczniowie i dzieci:** Aktywnie uczestniczą w życiu szkoły i przedszkola, działają w samorządzie.

VIII. MONITOROWANIE I EWALUACJA

Ewaluacja prowadzona będzie na podstawie:

- obserwacji,
- ankiet uczniów, nauczycieli, rodziców,
- analizy frekwencji, zachowań, efektów działań,
- sprawozdań zespołów zadaniowych.
- Posiedzeń w Radzie Rodziców.

IX. PROCEDURY POSTĘPOWANIA

1. Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka, przemocy

A. Jeśli krzywdzenie ma miejsce w szkole i sprawcą jest osoba dorosła (np. pracownik szkoły):

- zgłoszenie niezwłocznie do dyrekcji,
- dyrektor przeprowadza rozmowę z pracownikiem i podejmuje decyzję o odsunięciu od obowiązków,
- w razie podejrzenia przestępstwa – zawiadomienie Policji lub prokuratury,
- opracowanie planu pomocy dziecku, w tym skierowanie do instytucji zewnętrznych.

B. Jeśli krzywdzenie następuje ze strony innego ucznia (przemoc rówieśnicza):

- zgłoszenie do wychowawcy lub pedagoga,
- rozmowy z dzieckiem pokrzywdzonym i sprawcą,
- ustalenie działań naprawczych i wsparcia,
- możliwe skierowanie sprawy do Sądu Rodzinnego lub Policji przy powtarzających się zachowaniach.

C. Jeśli dziecko jest krzywdzone przez rodzica/opiekuna:

- sporządzenie notatki służbowej przez pracownika,
- powiadomienie dyrekcji,
- kontakt z pielęgniarką/lekarzem jeśli dziecko wymaga pomocy,
- zawiadomienie odpowiednich instytucji: Ośrodka Pomocy Społecznej, Sądu Rodzinnego, Policji lub rozpoczęcie procedury „Niebieskiej Karty”.

2. Procedura w przypadku podejrzenia cyberprzemocy

Wariant I – Sprawca znany (np. inny uczeń szkoły)

Cel: szybkie zatrzymanie aktu przemocy, wsparcie ofiary oraz wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy.

Etapy postępowania:

1. Zgłoszenie sytuacji nauczycielowi, wychowawcy, pedagogowi lub psychologowi.
2. Zabezpieczenie materiałów dowodowych
3. Rozmowa z ofiarą
4. Rozmowa z uczniem – sprawcą przemocy z udziałem pedagoga/psychologa i wychowawcy,
5. Rozmowa ze świadkami
6. Powiadomienie rodziców obu stron (ofiary i sprawcy).
7. W przypadku poważnych naruszeń:
 - niezwłoczne powiadomienie Policji lub prokuratury.
8. Objęcie ofiary wsparciem psychologicznym oraz monitoring jej dobrostanu.
9. Przeprowadzenie zajęć profilaktycznych z klasą/grupą.
10. Dokumentacja działań

Wariant II – Sprawca anonimowy lub spoza szkoły

Cel: zapewnienie bezpieczeństwa dziecku, wsparcie emocjonalne oraz podjęcie działań prawnych i technicznych.

Etapy postępowania:

1. Zgłoszenie sytuacji przez ucznia lub rodziców nauczycielowi/pedagogowi.
2. Zabezpieczenie dowodów
3. Rozmowa z ofiarą – zapewnienie wsparcia, ocena skali zagrożenia.
4. Powiadomienie rodziców ucznia o zdarzeniu
5. Skierowanie ucznia na wsparcie psychologiczne
6. Dokumentacja działań

3. Procedura reagowania na obecność alkoholu lub substancji psychoaktywnych

Cel: ochrona zdrowia uczniów i zapobieganie dalszemu rozprzestrzenianiu się substancji.

Kroki:

1. Nauczyciel zabezpiecza substancję (bez dotykania ręką – np. w woreczku, rękawiczkach).
2. Powiadomienie dyrektora i pedagoga/psychologa.
3. Natychmiastowe powiadomienie rodziców i wezwanie Policji.
4. Sporządzenie dokumentacji zdarzenia.
5. Rozmowa interwencyjna z uczniem i rodzicami.
6. Skierowanie do specjalisty.

4. Procedura reagowania w przypadku podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu substancji psychoaktywnych

W przypadku podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych substancji odurzających:

- Nauczyciel informuje dyrektora oraz pedagoga/psychologa,
- Uczeń zostaje odizolowany od grupy i objęty opieką osoby dorosłej,
- Wzywa się rodziców/opiekunów, a w sytuacjach zagrożenia – służby ratunkowe,
- W razie potrzeby powiadamiana jest Policja w celu potwierdzenia stanu odurzenia i zabezpieczenia ewentualnych substancji,
- Szkoła dokumentuje zdarzenie i podejmuje działania wychowawczo–profilaktyczne (rozmowa, ewentualne skierowanie do specjalistów).

5. Procedura reagowania w przypadku palenia papierosów lub e-papierosów

W sytuacji, gdy uczeń zostanie przyłapany na paleniu papierosów tradycyjnych lub elektronicznych na terenie szkoły lub w trakcie zajęć:

1. Nauczyciel przerywa zdarzenie, jeśli to możliwe zabezpiecza wyrób tytoniowy lub elektroniczny środek nikotynowy
2. Uczeń zostaje przekazany wychowawcy, a o incydencie informowany jest pedagog/psycholog i dyrekcja.
3. Rodzice/opiekunowie zostają niezwłocznie powiadomieni.
4. Sporządzana jest notatka służbowa oraz ewidencja zdarzenia.
5. Uczeń odbywa rozmowę interwencyjną z pedagogiem lub psychologiem.

6. W przypadku powtarzających się sytuacji – możliwe jest zgłoszenie sprawy do sądu rodzinnego lub skierowanie do poradni specjalistycznej.

6. Procedura w sytuacji ujawnienia samookaleczeń lub myśli samobójczych

Cel: natychmiastowa ochrona zdrowia i życia dziecka.

Kroki:

1. Każdy pracownik szkoły ma obowiązek natychmiast zgłosić fakt psychologowi lub dyrekcji.
2. Rozmowa wspierająca z uczniem – psycholog lub pedagog.
3. Powiadomienie rodziców z rekomendacją wizyty u specjalisty.
4. Wezwanie karetki w razie zagrożenia życia.
5. Sporządzenie dokumentacji zdarzenia.

7. Procedura reagowania na wagary, ucieczki i samowolne oddalenie się dziecka

Cel: zapewnienie bezpieczeństwa uczniowi i przeciwdziałanie kolejnym przypadkom.

Kroki:

1. Nauczyciel lub wychowawca zgłasza nieobecność.
2. Podjęcie natychmiastowego kontaktu z rodzicami/opiekunami.
3. W przypadku braku kontaktu lub potwierdzenia ucieczki – zawiadomienie Policji.
4. Sporządzenie dokumentacji zdarzenia.
5. Spotkanie interwencyjne z uczniem i rodzicami.
6. Ustalenie planu działań wychowawczych i ewentualne skierowanie do specjalisty

8. Procedura reagowania w przypadku kradzieży

W przypadku podejrzenia lub ujawnienia, że uczeń dokonał kradzieży (np. mienia szkolnego, cudzych rzeczy osobistych):

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły niezwłocznie powiadamia wychowawcę i dyrekcję.
2. Zabezpieczane są wszelkie możliwe dowody – bez naruszania prywatności uczniów
3. Ustalane są okoliczności zdarzenia na podstawie rozmów z uczniami i ewentualnych świadków.
4. Rodzice ucznia podejrzanego o kradzież zostają natychmiast powiadomieni i wzywani do szkoły.
5. Przeprowadzana jest rozmowa interwencyjna z uczniem, z udziałem wychowawcy lub nauczyciela
6. W przypadku potwierdzenia kradzieży:

- nakłania się ucznia do zwrotu przedmiotu lub naprawienia szkody,
- stosuje się środki wychowawcze przewidziane w Statucie szkoły,
- w poważnych przypadkach (np. kradzież o dużej wartości) – szkoła ma prawo zawiadomić Policję

7. Jeśli zachowanie powtarza się:

- przeprowadzona jest rozmowa z psychologiem lub pedagogiem
- uczeń może zostać skierowany do specjalisty
- szkoła ma obowiązek zawiadomić sąd rodzinny lub Policję o zagrożeniu demoralizacją dziecka.

7. Zdarzenie dokumentowane jest w formie notatki służbowej.

9. Wewnątrzszkolna procedura zapewnienia opieki w przypadku nieodebrania dziecka w godzinach pracy świetlicy szkolnej

1. Czas oczekiwania

Po zakończeniu pracy świetlicy (godzina ustalona w regulaminie), nauczyciel świetlicy pozostaje z dzieckiem maksymalnie 30 minut, oczekując na odbiór przez rodzica lub upoważnioną osobę.

2. Kontakt z rodzicem/opiekunem

Nauczyciel niezwłocznie podejmuje próbę kontaktu telefonicznego z rodzicem/opiekunem prawnym dziecka. Jeżeli nie ma odpowiedzi, kontaktuje się z osobami upoważnionymi do odbioru, wskazanymi w karcie zapisu dziecka do świetlicy.

3. Brak możliwości kontaktu

Jeśli nie uda się skontaktować z żadną z wymienionych osób, nauczyciel informuje o sytuacji dyrektora szkoły.

4. Powiadomienie odpowiednich służb

W przypadku braku kontaktu i odbioru dziecka do wskazanej godziny, dyrektor lub wyznaczony pracownik szkoły może podjąć decyzję o powiadomieniu Policji lub Ośrodka Pomocy Społecznej, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

5. Opieka nad dzieckiem

Do momentu przybycia rodziców/opiekunów lub odpowiednich służb, dziecko pozostaje pod opieką nauczyciela świetlicy lub innego wskazanego pracownika szkoły.

6. Dokumentacja zdarzenia

Każdy przypadek nieodebrania dziecka w wymaganym czasie jest dokumentowany w formie notatki służbowej zawierającej: datę, godzinę, imię i nazwisko dziecka, podjęte działania, nazwiska osób poinformowanych oraz dalszy przebieg zdarzenia.

10. Wewnętrzna procedura na wypadek pojawienia się rodzica/opiekuna prawnego/osoby upoważnionej pod wpływem alkoholu lub narkotyków

1. Rozpoznanie sytuacji

Jeśli osoba zgłaszająca się po dziecko wykazuje objawy świadczące o byciu pod wpływem alkoholu lub środków odurzających (zaburzona koordynacja ruchowa, niewyraźna mowa, zapach alkoholu, agresywne zachowanie), nauczyciel lub pracownik szkoły odmawia wydania dziecka i niezwłocznie informuje o sytuacji dyrektora szkoły lub innego upoważnionego pracownika.

2. Powiadomienie drugiego opiekuna

W miarę możliwości podejmowany jest kontakt telefoniczny z drugim rodzicem/opiekunem prawnym lub inną osobą upoważnioną do odbioru dziecka, wskazaną w dokumentacji szkoły.

3. Zabezpieczenie dziecka

Do czasu przybycia osoby trzeźwej, dziecko pozostaje pod opieką nauczyciela w miejscu bezpiecznym i spokojnym, bez obecności osoby nietrzeźwej.

4. Powiadomienie odpowiednich służb

W przypadku braku kontaktu z drugą osobą uprawnioną do odbioru dziecka lub agresywnego zachowania osoby nietrzeźwej, szkoła informuje Policję w celu zapewnienia bezpieczeństwa dziecku i personelowi.

5. Dokumentacja zdarzenia

Sporządza się notatkę służbową, zawierającą: datę i godzinę zdarzenia, dane osoby zgłaszającej się po dziecko, opis jej zachowania, podjęte działania oraz dane świadków sytuacji.

6. Dalsze działania

W przypadku powtarzających się incydentów, dyrektor szkoły może wystąpić do sądu rodzinnego lub OPS z wnioskiem o objęcie rodziny pomocą instytucjonalną.

Szkoła może również zorganizować spotkanie z rodzicami w obecności pedagoga lub psychologa.

11. Wewnętrzna procedura działań interwencyjnych w ramach procedury „Niebieska Karta”

1. Rozpoznanie przemocy

- Każdy pracownik szkoły ma obowiązek reagować na oznaki przemocy wobec dziecka (fizycznej, psychicznej, seksualnej, zaniedbania).
- Podejrzenie przemocy zgłasza się niezwłocznie dyrektorowi szkoły, pedagogowi lub psychologowi szkolnemu.

2. Rozmowa i wstępna diagnoza

- Pedagog lub psycholog prowadzi rozmowę z dzieckiem w obecności innej osoby dorosłej.
- Nie podejmuje się prób przesłuchiwania – rozmowa ma na celu ocenę, czy istnieją podstawy do uruchomienia procedury.

3. Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”

- W przypadku uzasadnionego podejrzenia przemocy, pracownik szkoły wypełnia formularz „Niebieska Karta – A”.
- Formularz przekazywany jest do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego (najczęściej OPS).

4. Zabezpieczenie dziecka

- Szkoła zapewnia dziecku wsparcie psychologiczne i pedagogiczne.
- Podejmowane są działania ochronne, np. kontakt z kuratorem, policją lub sądem rodzinnym – w zależności od skali zagrożenia.

5. Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym

- Szkoła wyznacza przedstawiciela do udziału w pracach zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej.
- Uczestniczy w opracowaniu i realizacji planu pomocy rodzinie.

6. Dokumentowanie i archiwizacja

- Wszystkie działania podejmowane przez szkołę są dokumentowane.

7. Dalsze wsparcie

- Szkoła kontynuuje monitoring sytuacji dziecka, oferuje wsparcie emocjonalne.